

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
pirha.fi

Vastaus valtuustoaloitteeseen
21.8.2025

Vastaus valtuustoaloitteeseen omaishoidon tuen neuvottelukunnan perustamisesta sekä omaishoidon strategian laatimisesta Pirkanmaan hyvinvointialueelle

Keskustan aluevaltuustoryhmä ja aloitteen muut allekirjoittajat ovat aluevaltuuston kokouksessa 15.1.2024 § 17 jättäneet valtuustoaloitteen, jossa esitetään omaishoidon tuen neuvottelukunnan perustamista sekä omaishoidon strategian laatimista Pirkanmaan hyvinvointialueelle.

Valtuustoaloitteeseen annettiin vastaus aluevaltuuston kokouksessa 17.12.2024 § 135, jolloin valtuustoaloitevastaus palautettiin takaisin valmisteluun, ilman erillistä tarkennus- tai muutossaatetta. Vastaus valtuustoaloitteeseen on valmisteltu kokonaisuudessaan uudelleen, sillä omaishoidon tuen kehittämistä on merkittävästi lisätty vuoden 2025 aikana.

Omaishoidon tuen kehittäminen Pirkanmaan hyvinvointialueella

Omaishoitoa kehitetään sekä valtakunnallisesti että paikallisesti Pirkanmaan hyvinvointialueella useiden kehittämisohjelmien ja PIRKKO-hankkeen kautta. Pirkanmaan omaishoitajien terveyden, voimavarojen ja jaksamisen tukemisen PIRKKO-hanke käynnistyi huhtikuussa 2025. Lokakuussa 2027 päättyvässä hankkeessa työskentelee kaksi kokoaikaista työntekijää.

PIRKKO-hankkeessa vahvistetaan omaishoitajille ja ammattilaisille kohdennettua viestintää, yhteistyötä kuntien ja järjestöjen kanssa sekä tarjotaan omaishoitajille toimintakykyä edistävää toimintaa ja vertaistukea. PIRKKO-hanke keskittyy erityisesti omaishoitajuuden saavutettavuuden parantamiseen, oikea-aikaiseen tukeen sekä omaishoitajien jaksamisen seurantaan. PIRKKO-hankkeessa tehtävä kehittämissuoritus kohdentuu kaikenikäisiin omaishoitajiin ja -hoidettaviin. Hankkeessa kehitettävillä toimintamalleilla on tarkoitus luoda pysyviä ja vaikuttavia toimintakäytäntöjä Pirkanmaan hyvinvointialueelle.

IKI2035-kehittämishjelmassa on tavoitteena omais- ja perhehoidon vahvistaminen lukuisilla erilaisilla toimenpiteillä. Myös VAPA2035-kehittämishjelma sisältää omaishoitoa tukevia osatavoitteita, kuten perhehoidon lisääminen ja perheiden tuen kehittäminen.

Omaishoidon tuen resursointi

Valtuustoaloitteessa esitettiin toive riittävästä omaishoidon resurssoinnista. Omaishoidon tuki myönnetään kaikille myöntämisperusteet täyttäneille. Omaishoidon vapaiden käyttöön on tarjolla monipuolisia vaihtoehtoja. Omaishoidon parissa työskentelee yli 20 omaishoidon tukea ohjaavaa työntekijää. Heidän lisäksi omaishoidon tuen kehittämisessä työskentelee tällä hetkellä kaksi kokoaikaista työntekijää.

Omaishoidon tuen suunnitelmallinen kehittäminen ja yhteistyö

Omaishoidon kehittämisessä hyvinvointialue tekee yhteistyötä laajasti eri omaishoidon toimijoiden kesken (ml. omaishoitajärjestöt). Yhtenä yhteistyön muotona ja omaishoitajien tarpeiden kuulemisen foorumina on aloitettu asiakasraatitoiminta. Asiakasraadissa omaishoitajilla on mahdollisuus saada ajankohtaisesti tarpeitaan, toiveitaan ja kehittämis ehdotuksiaan esille. Tähän mennessä aiheena on ollut mm. omaishoidon viestinnän kehittämisasioita. Omaishoitoon liittyviä teemoja käsitellään lisäksi ikäihmisten ja vammaisten henkilöiden valiokunnassa sekä vaikuttamistoimielimissä. Vaikuttamistoimielimille on esimerkiksi vuoden 2025 aikana esitelty omaishoitajille suunnatun kyselyn tuloksia ja pyydetty kommentteja lakisääteisten vapaiden järjestämistavoista.

Omaishoitoa kehitetään tällä hetkellä monipuolisesti eri ohjelmien kautta (mm. PIRKKO-hanke, IKI2035- ja VAPA2035-kehittämishjelmat). Kehittämishjelmat ja hankkeet sisältävät laajan määrän kehittämistoimenpiteitä, joilla vahvistetaan omaishoitoa, palveluiden vastaamista omaishoitoperheiden tarpeisiin sekä tuetaan omaishoitajien terveyttä, voimavaroja ja jaksamista.

Johtopäätökset

Aloitteessa esiin nostettu omaishoidon neuvottelukunnan perustaminen sekä erillisen omaishoidon strategian laatiminen osoittavat tärkeää kiinnostusta omaishoidon kehittämiseen.

Hyvinvointialueella omaishoidon kehittämistyötä toteutetaan parhaillaan sekä kansallisten linjausten mukaisesti että hyvinvointialueen kehittämishjelmissä ja hankkeissa (IKI2035- ja

VAPA2035-kehittämisohjelmat sekä PIRKKO-hanke). Arvioinnin perusteella neuvottelukunnan perustaminen ja erillisen strategian laatiminen näyttäytyvät osin päällekkäisinä jo olemassa olevien kehittämisohjelmien ja -hankkeiden kanssa. Lisäksi neuvottelukunnan perustaminen edellyttäisi erillisiä taloudellisia ja henkilöstöresursseja. Hyvinvointialue jatkaa omaishoidon kehittämistä hyödyntäen olemassa olevia rakenteita ja yhteistyömuotoja.

Vastuuvalmistelijat

Tuula Jutila
toimialuejohtaja

Kaisa Taimi
palvelujohtaja